

Poslovna sigurnost i osiguranje imovine

dicama po zdravlje radnika”, odgovara **Silvio Matanović**, direktor tvrtke Abeceda sigurnosti, te dodaje da takav način razmišljanja o korporativnoj sigurnosti ima za posljedicu da taj posao obavlja niže rangirano osoblje koje najčešće nema niti potrebno znanje niti potrebnu podršku (hijerarhijsku i novčanu), a za nužno ostvarenje ciljeva morale bi hijerarhijski biti odmah uz bok upravljačke strukture tvrtke.

Da sigurnost postaje sve važnija sastavnica socijalne pa samim tim i poslovne dinamike, i da je iznimno bitan segment poslovanja u kojeg treba sustavno ulagati, slaže se i predsjednik Udruge hrvatskih menadžera sigurnosti, **Alen Ostojić**, koji napominje: “Investicije možda i jesu smanjene zbog trenutne gospodarske situacije, ali primjetan dio hrvatskih kompanija i dalje investira dio profita u vlastite sektore korporativne sigurnosti jer je prepoznaju kao važan potporni poslovni proces koji je u funkciji uspjeha i konkurentnosti kompanije.”

INVESTICIJA KOJA DANAS VRIJEDI VIŠE OD NOVCA

Kada živimo u svijetu u kojem je narušena sigurnost, kako globalna, tako i lokalna, poslovna i kada nitko nije siguran, od pojedinca do državnih i javnih organizacija i kompanija, sigurnost kao takva više nema cijenu. Zbog toga bi poslovna sigurnost trebala biti više nego isplativa investicija u današnje vrijeme. Osjećate li se sigurno na radnom mjestu? Jesu li protuprovalni i ostali sustavi zaštite vašeg poslovnog objekta dovoljna garancija sigurnosti?

I dok je u kriznim vremena rezanje troškova neizbježno, a novih ulaganja nema ni na vidiku, postavlja se pitanje koliko je sigurnost isplativa investicija u današnje vrijeme i zašto u nju ulagati? **Enimark Ponjević**, direktor tvrtke General Security, kaže kako se u današnje vrijeme izrazite krize, mogućnost napada na imovinu, informacije, obitelj ili neku drugu interesnu sferu, izrazito povećava, a zbog činjenice da je: “I veći broj ‘vukova’ oko vas koji su gladniji i odlučniji u napadima na uspješne i kvalitetne poslovne ili druge subjekte. U takvim okol-

nostima sigurnost je najisplativija investicija! Očuvanje postojećih materijalnih, informacijskih, životnih i inih doseg mora biti prioritetnije i od samog daljnjeg razvoja.”

Je li sigurnost investicija ili trošak? “Odgovor na postavljeno pitanje ovisi o razini osviještenosti kako pojedinca, tako i cjelokupne zajednice. Potrebno je imati na umu da je sigurnost sastavni dio poslovnih procesa jedne tvrtke. Činjenica je da se sigurnost, u svim segmentima, u današnje vrijeme doživljava kao nametnuti trošak poslodavcu. Tako je sve do trenutka kada se dogodi nezgoda koja za posljedicu ima ili veći materijalni trošak (požar ili sl.), ili nesreću s trajnim poslje-

SIGURNOST NA RADNOM MJESTU

Kad bi vas netko pitao osjećate li se sigurno u tvrtki u kojoj radite, sigurno bi bez razmišljanja odgovorili potvrdno. Ali kad malo bolje razmislimo, na što bi poslovna djela trebali obratiti pažnju kada govorimo o sigurnosti na radnom mjestu? “Najviše trebaju obratiti pozornost na curenje informacija”, reći će Ponjević te objašnjava: “Većina se podataka iz vaših djelatnika izvlači metodom socijalnog inženjeringa, tj. da tako kažem izbleću se gdje god stignu, a da nisu ni svjesni da su žrtve špijanskog djelovanja. Prvenstveno je potrebno obrazovati rukovodeći kadar da nauči sigurnosne metode rada, upravljanja, prepo-

Enimark Ponjević,
direktor, General
Security d.o.o.

“Ulaganjem u poslovnu sigurnost stječete imunitet da ne zalegnete na prvi pokušaj neprijateljskog preuzimanja, izgubite tržište ili postanete žrtva industrijske špijunaže.”

znavanja i otklanjanja napada. Što se tiče osiguranja imovine, obratite pozornost da tjelesna i tehnička zaštita vašeg objekta ne bude puklo zadovoljavanje forme. Najjeftiniji ponuđač ovih usluga uglavnom daje i loše sigurnosne rezultate. Umorni, slabo plaćeni zaštitar nije motiviran, a njegov loš izgled i nekvalitetna oprema ostavljaju vrlo negativan dojam o vašoj tvrtki”.

A da bi se zaposlenici u vašoj tvrtki osjećali sigurno, trebate brigu o sigurnosti povjeriti zaštitarskoj tvrtki koja je spremna saživjeti se s vašim problemima, mišljenja je Ponjević, koji dodaje: “Sigurnosne usluge zaštitara moraju biti brze i inteligentne te moraju djelovati preventivno i u smislu odvrćanja od napada. Na taj način stvarate osjećaj sigurnosti i pozitivnu radnu atmosferu koja je temeljni preduvjet za napredak.”

KORPORATIVNA SIGURNOST I POSLOVNI USPJEH

Osnovni je cilj ulaganja u korporativnu sigurnost ostvarenje sigurnosti poslovnog uspjeha tvrtke. “Danas je većina poslovnih sustava izložena velikoj konkurentnosti, a u nastojanju pronalaženja čimbenika kojima će poduzeće osigurati konkurentsku prednost, najkvalitetnije je rješenje planiranje i formiranje, ali prije svega implementiranje dobro odabrane i oblikovane strategije poduzeća. U tu svrhu unutar poslovne strategije potrebno je definirati i implementirati i strategiju korporativne, odnosno poslovne sigurnosti”, kaže Ostojić.

Korporativna sigurnost trebala bi biti strateška funkcija svake tvrtke, jer njezin cilj predstavlja ostvarenje sigurnosti poslovnog uspjeha. “Korporativna sigurnost s jedne strane mora definirati sigurnosnu politiku poslovnog sustava tvrtke, ali isto tako i njeno provođenje u praksi. Prepoznavanje problema korporativne sigurnosti, na globalnoj razini, je dovelo do zajedničkih napora u rješavanju tih problema na razini poslovnih subjekata i država. Tako je i u Republici Hr-

vatskoj za neke segmente poslovanja zakonodavac odredio razinu sigurnosnog sustava, poput: opasnosti od požara, zaštite na radu, zaštite novčarskih ustanova, zaštite tajnosti podataka itd. No, isto nije dovoljno”, tvrdi Matanović.

KAKO ORGANIZIRATI SIGURNOST U TVRTKI?

Matanović smatra kako su za male i u većini slučajeva za srednje tvrtke, troškovi uvođenja korporativne sigurnosti jako veliki i rijetko se u praksi mogu ostvariti. “Međutim, to ne znači da one ne trebaju voditi računa o svojoj sigurnosti, naprotiv, za njih je jako važno da rukovodeći kadar bude izvrsno informiran, maksimalno iskoristi vlastite resurse te odabere odgovarajuće partnere za dio posla koji nisu u stanju sami obaviti, da li zbog stručnosti ili nekog drugog razloga.” Dok s druge strane velike tvrtke moraju imati ustrojen sustav korporativne sigurnosti. “Prvi korak pri organizaciji je imenovanje osobe zadužene za korporativnu sigurnost. Navedena osoba mora biti visoko pozicionirana i u poziciji ravnopravno komunicirati s upravom, pri čemu mora imati vrlo visoke i jasne ovlasti. Korporativna sigurnost kao strateško pitanje jedne tvrtke samo u fazi realizacije konkretnih zadataka može biti prepuštena niže rangiranom osoblju. Prilikom odabira i imenovanja navedene osobe važno je odabrati osobu koja je aktivna, odnosno koja analizira i predviđa moguće probleme. Sadašnji način poslovanja dugoročno ne nosi boljitak te je potrebno

Silvio Matanović,
direktor, Abeceda
sigurnosti d.o.o.

“Potrebno je da tvrtke, ovisno o svojim karakteristikama, same ili uz pomoć specijaliziranih

tvrtki vode konstantnu brigu o svim segmentima sigurnosti. Na taj način će postići najveću učinkovitost uz najmanje troškove.”

konstantno raditi na senzibilizaciji društva u cjelini s ciljem trajnog poboljšanja sigurnosnog pitanja na nacionalnoj razini.”

Ostojić pak smatra da danas na tržištu osiguranja postoji čitav niz paketa koji pokrivaju i zaštitu imovine, i djelatnika i općenito nesmetanog poslovanja, a da je upravo u poduzetničkim paketima zabilježen najveći rast premija unazad dvije godine, što je zasigurno dobar pokazatelj educiranosti domaćih poduzetnika: “Po pitanju korporativne sigurnosti, značajnije organizacije u Hrvatskoj prepoznale su potrebu ulaganja u taj segment”.

SIGURNOST INFORMACIJSKOG SUSTAVA

“Vrijeme novih tehnologija nosi nove rizike i sofisticirane oblike ugrožavanja poslovanja. Uzmimo primjer interneta koji je u posljednjem desetljeću postao globalna zajednica

ISTRAŽIVANJE

Većina poslovnih prostora pod sigurnosnim mjerama

Je li vaš poslovni objekt zaštićen nekom od sigurnosnih mjera?	
	Postotak odgovora
Da	70,6
Ne	29,1
Bez odgovora	0,3
Koje vrste sigurnosnih mjera koristite u vašem poslovnom objektu? (mogućnost više odgovora)	
(Odgovori ispitanika koji koriste sigurnosne mjere za zaštitu imovine)	Poslovni objekti
Protuprovalni/protuprepadni sustav	39,6
Kontrola pristupa/ulaza	35,2
Vanjska sirena	29,9
Video nadzor	28,2
Zaštitorska služba/čuvar	16,7
Diskretni audio/video nadzor	1,5
GSM sustav	0,5
Koju vrstu video nadzora ima vaš poslovni objekt?	
(odgovori ispitanika čiji objekt ima video nadzor)	Postotak odgovora
Klasični (CCTV) s IP kamerama	70,2
Internet/mrežne kamere	17,7
Rotacijske PTZ kamere	3,8
Skrivene kamere	3,7
Infrared kamere	1,6
Nešto drugo	3
Je li video nadzor poslovnog objekta povezan s dojavom?	
Ne	66,6
Da	33,4
Imate li postavljene 'lažne' kamere u poslovnom objektu?	
Ne	89,8
Da	10,2
Koliko ste zadovoljni s trenutnim sustavom osiguranja vaše imovine?	
U potpunosti sam zadovoljan	46,2
Uglavnom sam zadovoljan	37,2
Uglavnom sam nezadovoljan	11,8
U potpunosti sam nezadovoljan	3,6
Ne mogu ocijeniti	1,2

Napomena: Istraživanje je provedeno na uzorku od 350 ispitanika u travnju 2011.

koju je vrlo teško nadzirati te nikako nije prikladno mjesto za pohranu ili slanje povjerljivih podataka (sjetimo se samo slučaja kada su na internet procurile informacije o Registru branitelja ili WikiLeaksa). Shodno tome, ulaganje u razvoj i implementaciju sustava za zaštitu podataka nije samo isplativa, već i nužna investicija”, savjetuje Ostojić.

Danas je računalo doslovno ‘mozak’ vašeg poslovanja, jer sve informacije, dokumenti, pravilnici, poslovni kontakti... pohranjeni su na računalu. Zbog toga je sigurnost računalnog sustava od iznimnog značaja. Što ako vam ‘otmu’ podatke s računala? I to se može dogoditi ukoliko ne zaštitite računalo od neželjenih programa, virusa i ostalih nametnika koja u vaše računalo mogu ući kada pretražujete internet ili koristite elektroničku poštu i zaražene datoteke. Svakako koristite antivirusne programe i sigurnosne datoteke, zaštitite se od primanja neželjenih poruka i s oprezom davajte osobne podatke i adresu elektroničke pošte, a ne zaboravite i na *backup* podataka. Potrebno je i redoviti ažurirati sigurnosne alate, a sve popularnija tehnika zaštite računala je kontrola pristupa pomoću šifre, pametne kartice ili otiska prstiju.

U okvirima hrvatskog zakonodavstva djeluje i Zavod za sigurnost informacijskih sustava kao središnje državno tijelo za tehnička pitanja sigurnosti informacijskih sustava, koji

Alen Ostojić, predsjednik Udruge hrvatskih menadžera sigurnosti

Posljedice nedovoljne ili nepostojeće korporativne sigurnosti mogu kompaniji

prouzročiti veliku štetu, i to ne samo financijsku, već i gubitak ugleda, što može dovesti i do potpunog raspada poslovanja.

ima zadatak da kroz svoje djelatnosti postavi temelje sigurnosti informacijskih sustava i podigne razinu zaštite u svrhu očuvanja sigurnosti zajednice, a na dobrobit svih građana. U Zakonu o informacijskoj sigurnosti stoji kako je informacijski sustav komunikacijski, računalni ili drugi elektronički sustav u kojem se podaci obrađuju, pohranjuju ili prenose, tako da budu dostupni i upotrebljivi za ovlaštene korisnike.

“U Hrvatskoj već postoji nekoliko tvrtki koje su se specijalizirale u području informacijske sigurnosti, poglavito računalne forenzike te nude niz usluga i proizvoda za praćenje i zaštitu osjetljivih podataka. Imamo i znatan broj managera sigurnosti koji su završili specijalističke programe iz ovog područja, nositelji su certifikata managementa sigurnosti, oni poznaju i prate globalne trendove te uspješno razvijaju i implementiraju sigurnosnu politiku u svojim organizacijama. U svakom slučaju, danas u stopu slijedimo europske trendove”, zaključuje Ostojić.

Marina Kilić

